

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

1. **Φυλετικός:** Η διάκριση και ο διαχωρισμός των ανθρώπων ανάλογα με το χρώμα ή την καταγωγή τους. Μία πολιτική ιδεολογία η οποία δέχεται ότι η λευκή κυρίως φυλή είναι ανώτερη των άλλων.
2. **Κοινωνικός:** Οι διακρίσεις σε βάρος των γυναικών και των δούλων στην αρχαιότητα. Επίσης ο διαχωρισμός σε ανώτερες και κατώτερες κοινωνικές τάξεις φανερώνει ρατσιστικές αντιλήψεις, οι οποίες διαιωνίζουν τις κοινωνικές διακρίσεις και δικαιολογούν την εκμετάλλευση ορισμένων κοινωνικών ομάδων. Είναι ακόμη οι διακρίσεις σε βάρος των μειονοτήτων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ναρκομανών, φορέων του AIDS, κ.α.
3. **Εθνικός:** Η αίσθηση της υπεροχής ενός έθνους έναντι των άλλων (εθνικισμός, σοβινισμός).
4. **Θρησκευτικός:** Η αντίληψη ότι μια θρησκεία είναι η μόνη αληθινή και πρέπει να επικρατήσει έναντι των υπολοίπων.

Τα αίτια: 1. Πνευματικά:

- ο Η έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας.
- ο Η απλουστευτική τάση των ανθρώπων για κατηγοριοποιήσεις.
- ο Τα Μ.Μ.Ε.

2. Ψυχολογικά: Η τάση του ανθρώπου και κάθε λαού για διάκριση.

- ο Η εύρεση ελαττωμάτων στους άλλους.
- ο Υπερτροφικός εγωισμός.
- ο Η αναζήτηση εξιλαστήριων θυμάτων .

3. Κοινωνικό – Οικονομικά: Η κοινωνικο-οικονομική εκμετάλλευση των αδυνάτων

- ο Η τεχνολογία
- ο Η ξενοφοβία
- ο Η κρίση αξιών [μοναδική αξία το κέρδος]

4. Εθνικιστικά: Περηφάνια / αλαζονεία

- ο Εθνικός εγωισμός
- ο Τραυματικές εμπειρίες παρελθόντος

5. Θρησκευτικά: Θρησκευτικός προσηλυτισμός / φανατισμός

- ο Θρησκευτικές προλήψεις

Συνέπειες: (Ο ρατσισμός...)

1. Προσβάλλει την ανθρώπινη προσωπικότητα / περιθωριοποιεί / απομονώνει.
2. Συντελεί στην εκμετάλλευση και την υποδούλωση των ανθρώπων και των λαών.
3. Καλλιεργεί πάθη, μίσος, φανατισμό, αντεκδίκηση, περιφρόνηση.
4. Δηλητηριάζει τις σχέσεις των λαών και των ανθρώπων.
5. Καλλιεργεί το αίσθημα της υπεροχής και την επιθυμία της εκμετάλλευσης του συνανθρώπου.
6. Εμποδίζει τη συνεργασία και τη φιλία, που είναι παράγοντες προόδου και δημιουργίας.
7. Προκαλεί κοινωνικές αναταραχές, εξεγέρσεις, αιματοχυσίες.
8. Προκαλεί αδικίες, κοινωνικές ανισότητες.
9. Δημιουργεί άθλιες συνθήκες διαβίωσης.
10. Παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις ατομικές ελευθερίες, που υποστήριξαν όλα τα φωτεινά πνεύματα της ιστορίας.
11. Οδηγεί στην ενεργό αντίδραση και την αντιβία από την πλευρά των αδικούμενων φυλετικών μειονοτήτων.

Προϋποθέσεις / Τρόποι για την καταπολέμηση του ρατσισμού:

1. Σεβασμός και ανεκτικότητα προς το διαφορετικό (οικογένεια, σχολείο).
2. Ενεργοποίηση των πνευματικών ανθρώπων, ώστε να αγωνιστούν για την κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων, στις χώρες που υπάρχουν.
3. Υλική και ηθική βοήθεια στους λαούς που καταπιέζονται από το ρατσισμό.
4. Επιβολή κυρώσεων (εμπάργκο οικονομικό ή διπλωματικό) στα κράτη που εφαρμόζουν τις φυλετικές διακρίσεις.
5. Μέσα από την παιδεία να περνούν μηνύματα για την υποστήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων / υιοθέτηση ανθρωπιστικών αξιών (αγάπη, συνεργασία κ.α.)
6. Τα διάφορα κοινωνικά συστήματα να σέβονται και να προωθούν τον ανθρωπισμό.

Άτομα με ειδικές ανάγκες: 1. Προβλήματα που αντιμετωπίζουν:

- ο Πρακτικής φύσεως προβλήματα (π.χ. μετακίνηση)
- ο Την κοινωνική απομόνωση
- ο Την ανεργία
- ο Την κοινωνική αδιαφορία και αναλγησία
- ο Τον εγκλεισμό σε προσβλητικά για την ανθρώπινη προσωπικότητα ιδρύματα
- ο Την έλλειψη οργανωμένης εκπαίδευσης

2. Τρόποι αντιμετώπισης:

- ο **Άτομο:**
 - Ευαισθησία, κατανόηση, αγάπη, ενδιαφέρον
 - Παροχή βοήθειας, εκδήλωση ενδιαφέροντος
 - Κοινωνική συναναστροφή και διάλογο
 - Όχι στον κοινωνικό ρατσισμό και στον αποκλεισμό τους
- ο **Πολιτεία:**
 - Ράμπες, ειδικοί σηματοδότες, κ.α.
 - Ειδικά σχολεία
 - Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης (σχολείο, Μ.Μ.Ε)
 - Φροντίδα για επαγγελματική κατάρτιση και αποκατάσταση

ΞΕΝΟΦΟΒΙΑ

- **Ορισμός:** Με τον όρο ξενοφοβία εννοούμε την έντονη αντιπάθεια, που φτάνει στην απέχθεια και το μίσος για τους ξένους. Ειδικότερα, το φαινόμενο της ξενοφοβίας αφορά ομάδες αλλοεθνών, π.χ. μετανάστες, πρόσφυγες, οι οποίοι αναζήτησαν στις χώρες της Δυτικής, κυρίως, Ευρώπης καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και εργασίας λόγω προβληματικών συνθηκών που επικρατούσαν στην πατρίδα τους: δικτατορικά καθεστώτα, πόλεμος, ανεργία, ανέχεια (=φτώχεια) κτλ.

- Αίτια της ξενοφοβίας:

A) Η μαζική εισροή μεταναστών και προσφύγων στις χώρες υποδοχής προκαλεί προβλήματα σχετικά με την δημιουργία των κατάλληλων υποδομών που θα πρέπει να είναι έτοιμες, έτσι ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα αυτών των ανθρώπων για : μόρφωση, εργασία, στέγη, κοινωνική ασφάλιση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη...κτλ.

B) Οι ξένοι αποτελούν φτηνό εργατικό δυναμικό, με αποτέλεσμα να καταλαμβάνονται οι περισσότερες θέσεις εργασίας από αυτούς. Το γεγονός αυτό (το οποίο εντοπίζεται και στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια) αξιολογείται αρνητικά από τους ντόπιους, αφού επιφέρει αύξηση στα ποσοστά ανεργίας του ντόπιου πληθυσμού.

Γ) Συχνά, αποδίδονται στους ξένους οι ευθύνες για την έξαρση της εγκληματικότητας που παρατηρείται στην χώρα υποδοχής, κυρίως με αφορμή είτε μεμονωμένα περιστατικά είτε την σκόπιμη ενοχοποίησή τους από τα ΜΜΕ. Το γεγονός αυτό καλλιεργεί ξеноφοβία στους ντόπιους.

Δ) Η περιθωριοποίηση του ξένου αυτού πληθυσμού από τους ντόπιους, πολύ συχνά οδηγεί τους μετανάστες ή πρόσφυγες σε εγκληματικές ή έκνομες πράξεις, επειδή ακριβώς βιώνουν την αδιαφορία και την απαξίωση της πολιτείας. Επομένως: φόβος και ανασφάλεια για τους ντόπιους.

Ε) Δεν αποκλείεται, επίσης, η ξеноφοβία να ενισχύεται ως νοοτροπία και από συγκεκριμένα πολιτικά κόμματα εθνικιστικής ιδεολογίας (ακροδεξιά κόμματα) τα οποία προωθούν την εθνικιστική τους ιδεολογία μέσω αντίστοιχων μέσων μαζικής ενημέρωσης : π.χ. εφημερίδες, ραδιόφωνο, ιστοσελίδες, τηλεόραση. Σύμφωνα με την άποψη αυτών των κομμάτων: η επαφή με ξένους λαούς απειλεί την εθνική ταυτότητα και κουλτούρα της χώρας υποδοχής, γι' αυτό και προτείνουν απέλαση όλων των ξένων απ' την χώρα.

Στ) Η απουσία ανθρωπιστικής παιδείας[σημαντικότερη αιτία της ξеноφοβίας]. Χωρίς αυτού του είδους την παιδεία: οι άνθρωποι δεν καλλιεργούνται πολύπλευρα, δεν διευρύνουν τους ορίζοντές τους μέσα από έναν ανοικτό και γόνιμο διάλογο με άλλους πολιτισμούς, άλλες γλώσσες και άλλη νοοτροπία. Έτσι, οι άνθρωποι καταλήγουν να είναι απόλυτοι στις κρίσεις τους και αρνητικοί στο να δεχτούν την πολυφωνία μέσα στην κοινωνία.

- Προτάσεις για την αντιμετώπιση της ξеноφοβίας:

1. Λήψη των κατάλληλων εκείνων μέτρων από την πολιτεία, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί: νόμιμη εργασία, ασφάλιση, στέγαση και παιδεία στον ξένο πληθυσμό, χωρίς να αναγκάζονται οι ξένοι να καταφύγουν στη βία ή στο έγκλημα. (θέσπιση νόμων, νομοθεσία, δικαιώματα κτλ.)
2. Έμφαση στην ανθρωπιστική παιδεία: οι ντόπιοι μαθητές (κι ενήλικες) να διδάσκονται τις αξίες της ισότητας μεταξύ των ανθρώπων, αποδεχόμενοι χωρίς καχυποψία την διαφορετικότητα. Παράλληλα, τα παιδιά των ξένων να έχουν κι αυτά τη δυνατότητα: να προσαρμοστούν στα δεδομένα της χώρας υποδοχής (διδασκαλία της καινούριας γλώσσας και του πολιτισμού), χωρίς αυτό να σημαίνει την αλλοτρίωσή τους από την δική τους ταυτότητα (π.χ. θέμα: η μαντίλα των ισλαμιστών μαθητριών σε σχολεία της Δυτικής Ευρώπης)
3. Οι πολιτικοί ηγέτες και οι πολιτικές παρατάξεις (κόμματα) να προωθούν τον διάλογο μεταξύ των λαών, και όχι να οξύνουν τις αντιπαραθέσεις υποκινώντας συμπεριφορές ξеноφοβικές στο γηγενή πληθυσμό. Βασική αρχή: ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Επίλογος

Μετά από την σύντομη μελέτη του φαινομένου της ξеноφοβίας, προκύπτει το αναπόφευκτο συμπέρασμα / η ανάγκη για.../η διαπίστωση ότι.....**ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΙΣΟΙ – ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ**

**ΟΙ ΠΑΠΠΟΥΔΕΣ ΜΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ
ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΜΑΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ
ΕΜΕΙΣ ΡΑΤΣΙΣΤΕΣ ;**